

ÅRSBERETNING DN HJØRRING 2017

Hjerteligt velkommen til årsmøde i DN Hjørring!

Det forgangne år i DN-regi har på nogle måder mindet lidt om det sidste hvad angår forholdet mellem det, der foregår her hos os lokalt, hvor der har været mange lyspunkter og fremgang og det der foregår på landsplan. For at tage det sidste først, så må vi konstatere, at der har været markante tilbageslag på naturens og miljøets område: Landbrugspakken, der gjorde det muligt for landmændene at gødske op til 25 % mere med deraf følgende forøget forurening af søer og fjorde. I DN er vi overbeviste om, at Landbrugspakken er i modstrid med EU-reglerne i Vandrammedirektivet, som skal sikre os god økologisk tilstand i hav, fjord, søer, åer og grundvand. EU kommissionen arbejder med sagen, men det er jo en langsom, stor maskine, og der kan nå at ske en mange ulykker inden det bliver stoppet.

Planlove og naturbeskyttelse

Der er sket ændringer af planloven med udlæg af såkaldte "udviklingsområder i kystzonerne", hvor kapitalstærke investorer kan få lov til at boltre sig – da de fleste større byer her i landet ligger ved kysterne, hvor der i forvejen er stort pres på, kan denne nye bestemmelse få store negative landskabelige følger. For hvilken større koncern eller firma ønsker sig ikke et domicil med fjord- eller havudsigt? Store beboelseshuse i landzone kan nu udvides til 500 m² uden forudgående tilladelse og nabo høring – det skal nok give nabostridigheder. Og Planloven liberaliseres i det hele taget med kortere høringsfrister og mindre statslig koordinering.

Naturbeskyttelsesloven liberaliseres først og fremmest i forhold til strandbeskyttelseslinjen, som igennem flere menneskealdre har sikret os frie kyster og fri adgang til kyst og strand, og som har været en af juvelerne i dansk naturbeskyttelse. Men heldigvis er ændringerne her dog mindre og mere beskedne – jeg er sikker på at den store kampagne, som mange af os her deltog i sidste år, har haft sin virkning.

Kystbeskyttelse

Jeg vil også omtale Lov om Kystbeskyttelse, som er blevet grundigt revideret indenfor det sidste år. Den er jo temmelig relevant for os her i landets mest erosionsprægede kommune – Hjørring – bølgerne er gået højt i mange år efterhånden. Der er to større ændringer i spil: For det første er hensynet til natur og landskab ved kystsikring skrevet ud af loven, således at det nu udelukkende er hensynet til grundejernes økonomiske interesser, der skal tages hensyn til. Som Forsker i kystsikring ved AAU Peter Frigaard siger: "*De risikerer at miste deres sommerhus som følge af erosion, og så har de klaget over, at de ikke kan få lov til at smide nogle sten foran. Grunden til, at Kystdirektoratet ikke vil give tilladelse til det, er, at hvis man begynder at lave hård kystsikring nogle steder, så mister man alle strandene.*" Ifølge ham er lovforslaget blevet drevet frem af private grundejere, noget som vi i høj grad kan nikke genkendende til her i Hjørring. Den anden større ændring i loven er, at forvaltningen overgår fra staten (Kystdirektoratet) til de enkelte kommuner, som får myndighedskompetencen. Kommunerne kan/skal dog stadig trække på den faglige ekspertise hos Kystdirektoratet, men afgørelserne decentraliseres, og vi risikerer at få et kludetæppe af vidt forskellige måder at gøre tingene på, som kan være underlagt lokalpolitiske og tilfældige luner, hvor der i virkeligheden er et stærkt behov for det modsatte.

I gennem det sidste år har vi med egne øjne kunnet se, hvordan tingene udvikler sig på kysterne ved Nørlev om omegn. Her er der givet tilladelse til flere forskellige anlæg, som typisk består af en sikring af skræntfoden med store granitsten i op til 3 meters højde og med påbud om, at disse skal holdes dækkede af sand og med angivelse af en bestemt mængde kubikmeter til sandfodring om året. Vi kan se flere forskellige mindre projekter med ubeskyttede strækninger imellem, hvilket netop er det, som fagfolk indenfor kystsikring altid har advaret om: Hvis der skal laves noget er det større, sammenhængende anlæg – men det ser ud som om at Kystdirektoratet har bøjet sig for en direkte politisk pression i stedet for at hævde sin faglighed. Vi ved også, at disse kystsikringsanlæg kun flytter erosionsproblemerne nordpå, og det er nok kun et spørgsmål om tid før grundejerne nord for Nørlev-nedkørslen også melder sig og ønsker kystsikring fordi erosionen er øget hos dem. Så kan vi ende med ét langt anlæg fra Lønstrup og til udløbet af Liver å!

I DN Hjørring har vi undladt at bruge vores klagemuligheder i kystsikringsagerne indtil nu, da vi ikke har en chance for at få medhold i vores klager her. Men naturligvis gør det også ondt for os at se hvordan vores kyster og vigtige rekreative strandområder - især Nørlev – bliver landskabeligt skamferet, og vi tvivler oprigtigt på, om grundejerne kan opfylde kravene om sandfodring og om at holde granitstenene sanddækkede. Mon vi stadig vil have en stor, bred badestrand ved Nørlev om 5-10 år? Det bliver virkelig dyrt for dem! Vores røde linje med hensyn til kystsikring går syd for Lønstrup, som vi altid har gjort opmærksom på. Lønstrup Klint er et Natura2000 område og internationalt Geosite, foruden at der er en fredning på området. Desuden er erosionsdynamikken anderledes her end f.eks. ved Nørlev, idet en stor del af nedbrydningen kommer indefra med udstrømmende grundvand. Hvis der kommer tilladelser til kystsikring, som berører Natura2000 området vil vi kæmpe imod med næb og kløer og med alle de midler, som vi har til rådighed, og vi mener at vi har EU-retten på vores side.

Vandråd

Det sidste møde er nu afholdt i Vandrådet og vores udspil er sendt til div. byråd til endelig afgørelse. Der har ikke været de store slagsmål i rådet gennem arbejdet. Det bliver spændende hvordan ministeren modtager alle vandrådernes tilbagemeldinger. Han/hun kan slet ikke leve op til at finde alle de km vandløb der skulle udtages af vandplanerne. Det er så i øvrigt ikke alle steder det er gået så stille af som her nordenfjords.

Drikkevand & grundvandsbeskyttelse

I Danmark har vi det princip, at drikkevandproduktion skal baseres på indvinding af rent grundvand, som kun gennemgår en simpel vandbehandling. Det er et godt princip, der også er skrevet ind i Hjørring Kommunes Kommuneplan.

Desværre har vi i Hjørring ikke været i stand til at efterleve det, idet vi siden 2009 har været nødt til at filtrere grundvandet i Bagterp gennem aktivt kul for at fjerne sprøjtegifte og andre miljøfremmede stoffer. Fortiden får skylden for forureningen, og det er da til en vis grad også sandt.

Men Hjørring Kommune har desværre tilsyneladende ikke lært af fortiden. For nu planlægges der med byudvikling i et vigtigt drikkevandsområde nord for Højene i den såkaldte Golfpark II.

Danmarks naturfredningsforening protesterer naturligvis mod denne mangel på rettidig omhu i den overordnede planlægning. I første omgang har vi sendt en 7 sider lang kommentar, der har fremprovokeret en grundvandsredegørelse, som Hjørring Kommune ellers ikke i første omgang så noget behov for. Når den foreligger, vil vi tage stilling til, og vi skal følge op med en klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Naturpolitikken og Det grønne Råd

Hjørring kommunes naturpolitik har nu virket i et år siden vedtagelsen. Vi har set en række gode tiltag og initiativer – både fra kommunens side og fra borgernes. Et godt indtryk kan man få på hjemmesiden <http://naturkommunen.dk>, hvor nogle af projekterne er beskrevet. En god del af naturpolitikken skal være drevet af borgerne og frivilligt arbejde, hvilket også fremgår af hjemmesiden. Det grønne Råd er også indtænkt som en vigtig medspiller, det rådet jo er stedet, hvor mange grønne foreninger og brugere af det åbne land mødes. Der er lagt op til et mere intensivt samarbejde i rådet samt og en mere hyppig kontakt til Udvalget for Teknik og Miljø, som også har lovet at høre rådet i flere spørgsmål. Hvis jeg skal dryppe lidt malurt i bægeret, er det måske, at der endnu ikke er fulgt flere bevillinger med til den ambitiøse naturpolitik. En første klasses naturpolitik med mange aktive borgere kræver nemlig også, at der er flere ressourcer til rådighed i naturforvaltningen – og det har vi endnu til gode at se...

Samarbejde mellem DN og lokale grupper

I bestyrelsen for DN Hjørring er vi også inspireret af naturpolitikken, og vi er i gang med at skaffe midler til to projekter, som vil gavne både naturen og formidlingen af dem. I det ene tilfælde handler det om naturpleje i samarbejde med en gruppe borgere i Sct. Knudsby og det andet projekt drejer sig om Præstegårdsbakkerne ved Bjergby og handler om både naturpleje og formidling i samarbejde med Aktivitetshuset Solhjem.

Nye naturområder i Hjørring

I 2017 har vi set planerne om nye naturområder ved Højene og nord for Sindal tage form og blive til virkelighed. Skov- og naturområderne etableres i høj grad til beskyttelse af grundvandet, hvor landbrugsjord tages ud af drift og således slipper for både gødning og sprøjtegift. Men det rekreative muligheder nyder samtidig godt af projekterne og naturen får nye åndehuller, hvor flora og fauna, som ellers er trængt af det intensive landbrug, kan trives. Der er også etableret en række søer som led i den store øvelse i at skille overfladevand fra spildevand, hvilket naturen også nyder godt af. I Skallerup Indlandsklitter kører et flot projekt med genoprettelse af klitheden og søer til løgfrøer, og mange vandløb er blevet restaureret med fjernelse af særringer og etablering af gydebanker. Her har vi set en stor indsats fra Tannisbugt Natur- og Vandplejeforening, som er et rigtig godt eksempel på at private borgere kan udrette en masse.

Naturmødet

Årets Naturmøde i Hirtshals tiltrak flere deltagere og besøgende end første år, og Naturmødet er stille og roligt ved at etablere sig som landets vigtigste enkeltstående forum og begivenhed for natur og miljø og alle de aktiviteter, som er knyttet dertil. Naturmødet er med andre ord ved at blive til et rigtigt folkemøde – i ordets bedste forstand. Vi i DN er selvkært også massivt til stede på mødet, og lokalt har vi lagt mange

kræfter i planlægning og udførelse af årets møde. I 2018 bliver DN's aktiviteter endnu større og der er afsat større midler på vores budget til Naturmøde 2018.

Kommunevalg 2017

Om en uge ved vi næsten på dette klokkeslæt, hvorledes det nye byråd kommer til at se ud. Det har stor betydning for mange af de emner, som jeg har været inde på i denne beretning. I DN opfordrer vi til at "stemme grønt", dvs. at sætte sit kryds ud for partier, som vil naturen og miljøet. For at få dette belyst så godt som muligt afholdt vi et meget velbesøgt vælgermøde på UCN for to uger siden. Alle partier var repræsenteret og der deltog omkring 80 mennesker – heraf en hel del unge og studerende, som deltog livligt i debatten. Tak for det, Kim!

Lokale sager: Danish Salmon og Odbjergvej

Fiskefarmen i Hirtshals, Danish Salmon, blev allerede omtalt på sidste årsmøde. Vi har påklaget miljøgodkendelsen af produktionen med henblik på at få vurderet, om det ikke er muligt at få nedsat udledningen af næringsstoffer og for at sikre, at eventuelle forbedringer i teknologien kommer miljøet til gode.

En anden lokal sag, som vi har brugt en del tid på er lokalplanen om udbygning af Odbjergvej i Bagterp til mere boligbyggeri. Vi er lodret i mod at inddrage bynære naturområder til boligbyggeri, således at dele af de kommende ejeres villahaver er beskyttet natur, men desværre er vores juridiske muligheder lig med nul i lokalplansager.

Hjemmeside og Facebook, deltagelse i Dyrskue og ture og arrangementer

DN Hjørring er i dag meget synlig på de såkaldte "sociale medier". Vi har en aktiv [Facebook-profil](#) med mange besøgende og en del debat, og vores [hjemmeside](#) fremstår godt og overskuelig. Her kan man altid følge med i bestyrelsens aktuelle arbejde og se de skriftlige akter, som vi sender til kommune og andre myndigheder. Vi udsender nyhedsbrev til vores lokale medlemmer regelmæssigt.

Som en god tradition har vi også deltaget i årets Dyrskue med en stand, og vi har afholdt en lang række ture og arrangementer, hvoraf en god del af dem er årlige events: Turen til Rubjerg knude, Nattergaleturen, Kystvandringen, Blomsternes Dag, Naturens Dag, svampeturen og mere til. En stor tak til de medlemmer af bestyrelsen, som lægger tid og kræfter i dette arbejde, som kommer så mange til gode!

Ny fredning på vej

Som rosinen i pølseenden har jeg valgt at fortælle jer om en ny fredning, som er på vej: Det drejer sig om området nord for Tversted, ca. 100 ha, som ligger mellem de to eksisterende fredninger Tversted Å mod vest og Vesterklit & Flodbækken mod øst, arbejdstitlen for fredningsforslaget er "Tverstedes grønne Front." Arealet er lige knap 100 ha. Med en ny fredning vil vi dels opnå en bedre naturpleje og dels sikre de økologiske forbindelser mellem de to fredede arealer og skabe gode livsbetingelser for områdets planter dyr ved at bevare og pleje de mellemliggende arealer. Naturtypen er overvejende klithede og botanikken er enestående, men under pres fra invasive arter. Vi er virkelig glade over, at Hjørring kommune i første omgang har sagt, at de vil samarbejde med os i DN om fredningsforslaget, og vi håber selvfølgelig på – og regner nok også med – at kommunen vil gå ind og rejse fredningssagen sammen med os.